**Інститут економічних досліджень та політичних консультацій**
**Німецька консультативна група**

Серія консультативних робіт [PP/07/2010]

# Кредитні бюро в Україні: аналіз та рекомендації

Роберт Кірхнер, Рікардо Джуччі, Віталій Кравчук

Берлін/Київ, грудень 2010 р.

## Про Інститут економічних досліджень та політичних консультацій

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) – провідний український аналітичний центр, що спеціалізується на економічних дослідженнях та консультаціях з питань економічної політики. ІЕД був заснований у жовтні 1999 року провідними українськими політиками та Німецькою консультативною групою з питань економічних реформ.

Місія ІЕД - вироблення альтернативного погляду на ключові проблеми суспільного та економічного розвитку України. В рамках місії ІЕД націлює свою діяльність на надання висококваліфікованої експертної оцінки в галузі економіки й економічної політики, на формування громадської думки шляхом організації відкритого публічного діалогу, на сприяння розвитку економічних та суспільних наук і стимулювання розвитку дослідницької спільноти України.

**Інститут економічних досліджень та політичних консультацій**
Рейтарська 8/5-А,
01034 Київ, Україна
Тел: +38 044 / 278 63 42
Факс: +38 044 / 278 63 36
institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.kiev.ua

## Про Німецьку консультативну групу

Німецька консультативна група з питань економічних реформ працює в Україні з 1994 року, консультуючи український уряд та інші державні органи, такі як Національний банк України, по широкому колу питань економічної політики і розвитку фінансового сектору. Наші аналітичні роботи презентуються і обговорюються під час постійних зустрічей з посадовцями високого рангу. Група фінансується німецьким Федеральним міністерством економіки і технологій у рамках програм TRANSFORM та наступних після неї програм технічної допомоги.

**Німецька консультативна група**
З питань економічних реформ
c/o Berlin Economics
Schillerstr. 59
D-10627 Берлін
Тел: +49 30 / 20 61 34 64 0
Факс: +49 30 / 20 61 34 64 9
info@beratergruppe-ukraine.de
www.beratergruppe-ukraine.de

© 2010 Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
© 2010 Німецька консультативна група

Всі права захищені.

## Кредитні бюро в Україні: аналіз та рекомендації

## Резюме

Кредитні бюро - це відносно нова риса української фінансової інфраструктури. Хоча інформація, накопичена ними, протягом останніх років зросла, існує ряд недоліків, що обмежують їх ефективність.

Кредитні бюро - це відносно нова риса української фінансової інфраструктури.. Після створення правової основи для їх діяльності в 2005 році, що відповідає законодавству ЄС, перші бюро отримали ліцензії в 2007 році. Зараз в Україні діють сім кредитних бюро.

Хоча кількість накопичених зростає (приблизно з 10 млн в 2008 році до 19,2 млн м в даний час), результати діяльності бюро не можуть вважатись повністю задовільними. Існує ряд недоліків, що обмежують їх ефективність:

1. Банки не зацікавлені в наданні інформації про хороших позичальників, в основному через проблеми конкуренції. Як результат, бази даних містять переважно негативну інформацію, що обмежує корисність цих даних.

2. Фрагментація даних є одною з ключових проблем, оскільки ринок поділений між п'ятьма бюро і обмін інформації між ними обмежений. Тут необхідно зазначити, що більшість кредитних бюро було засновано одним або декількома великими банків

3. Хоча *де-юре* передбачено захист прав позичальників, реалізація цих прав для позичальників *де-факто* є дуже складною, тривалою і дорогою (наприклад через обтяжливі процедури доступу до власних кредитних звітів)

4. Регулювання та нагляд за діяльністю кредитних бюро, здається, не є ключовим пріоритетом відповідного органу (Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг)

Хоча надання повного набору рекомендацій виходить за рамки цієї роботи, можна зробити декілька попередніх висновків. Для збільшення кількості позитивних даних та зменшення фрагментації даних, потрібно вирішити чи обмін інформацією повинен відбуватись на добровільній чи обов’язковій основі. Крім того потрібно створити стимули для того, щоб банки змінили свою поведінку. Для діалогу з владою потрібно підкреслити важливість ефективної роботи кредитних бюро і зв'язок між процентними ставками та рівнем розкриття інформації. Останній пункт є дуже важливим аргументом у громадській дискусії.

**Автори**

| | | |
|---|---|---|
| Роберт Кірхнер | kirchner@berlin-economics.com | +49 30 / 20 61 34 64 2 |
| Рікардо Джуччі | guicci@berlin-economics.com | +49 30 / 20 61 34 64 0 |
| Віталій Кравчук | kravchuk@ier.kiev.ua | +380 44 / 235 63 27 |

**Список останніх консультативних робіт**

- Наслідки останніх подій на світовому та європейському ринках природного газу для України. Георг Захманн та Дмитро Науменко, консультативна робота РР 06, серпень 2010 року
- Реформування спрощеної системи оподаткування для приватних підприємців в Україні. Рікардо Джуччі, Роберт Кірхнер, Олександра Бетлій, та Томас Оттен, консультативна робота РР 05, серпень 2010 року
- Просування інвестицій в Україні: план перезавантаження. Александр Кнут, Рікардо Джуччі та Ганна Чухай, консультативна робота РР 04, серпень 2010 року
- Криза кредитування в Україні: факти, причини та шляхи відновлення. Рікардо Джуччі, Роберт Кірхнер та Віталій Кравчук, консультативна робота РР 03, червень 2010 року
- Торговельна політика України: Стратегічні аспекти та наступні кроки, які треба здійснити. Вероніка Мовчан, Рікардо Джуччі та Катерина Куценко, консультативна робота РР 02, квітень 2010 року
- Зміна системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні: Економічна необхідність і практичні кроки до реформи, Роберт Кірхнер, Томас Оттен та Рікардо Джуччі, консультативна робота РР 01, квітень 2010 року
- Перспективи розвитку сектору енергетичного вугілля в Україні – настав час для реформи, Роберт Кірхнер, Томас Оттен та Рікардо Джуччі, консультативна робота РР 09, грудень 2009 року
- Адекватність офіційних резервів в Україні: аналіз та рекомендації, Вероніка Мовчан, Роберт Кірхнер та Рікардо Джуччі, консультативна робота РР 08, листопад 2009 року
- Експорт електроенергії до ЄС – більше, ніж зміна частоти струму, Георг Захманн та Дмитро Науменко, консультативна робота РР 07, листопад 2009 року
- Актуальні проблеми монетарної політики, Рікардо Джуччі, Роберт Кірхнер та Віталій Кравчук, консультативна робота РР 06, листопад 2009 року
- Адміністративні заходи для підтримки гривні: належний інструмент валютної політики?, Рікардо Джуччі, Роберт Кірхнер та Віталій Кравчук, консультативна робота РР 05, жовтень 2009 року
- «Газовий» виклик: щодо забезпечення транзиту природного газу і стабілізації внутрішнього ринку в Україні, Фердінанд Павел та Дмитро Науменко, консультативна робота РР 04, липень 2009 року
- Тільки швидка приватизація «Укртелекому» зможе забезпечити подальший розвиток сектору телекомунікацій в Україні, Ларс Хандріх, консультативна робота РР 03, липень 2009 року
- Як розвинути ринок державних запозичень для дрібних інвесторів?, Роберт Кірхнер, Рікардо Джуччі та Віталій Кравчук, консультативна робота РР 02, липень 2009 року

---

Консультативні роботи та наукові матеріали у відкритому доступі: http://www.ier.com.ua/ua/arhives_papers.php. За більш детальною інформацію з питань передплати наших регулярних видань звертайтесь до Аліни Долі: dolya@ier.kiev.ua